

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimu Nr. 910
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2026 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

GARANTIJŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Garantijų teikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) reglamentuojama UAB ILTE (toliau – Bendrovė) teikiamų Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje nurodytų valstybės garantuojamų garantijų institucijos individualių garantijų (toliau – individualios garantijos), valstybės garantuojamų garantijų institucijos specialiųjų garantijų, teikiamų įgyvendinant Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punktą, (toliau – specialiosios garantijos) ir valstybės garantuojamų garantijų institucijos portfelinių garantijų (toliau – portfelinės garantijos) teikimo tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatyme ir Valstybės skolos įstatyme.

II SKYRIUS INDIVIDUALIOS GARANTIJOS

3. Bendrovės individualios garantijos teikiamos kaip paprastosios sąlyginės garantijos.

4. Individualia garantija užtikrinamas konkrečios garantuojamos prievolės vykdymas iš dalies, t. y. proporcingai Bendrovės prisiimamam atsakomybės dydžiui (limitui), kuris gali būti:

4.1. iki 80 procentų garantuojamos prievolės dydžio;

4.2. iki 90 procentų garantuojamos prievolės dydžio, kai teikiama eksporto garantija kredituojančiam eksportuotojui, jį pagal faktoringo sutartį finansuojančiam finansuotojui arba kredituojantį eksportuotoją apdraudusiam eksporto kredito draudėjui;

4.3. 100 procentų paskolos, kurią intervencinių pirkimų organizatorei – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai įstaigai, kuriai pavesta atlikti funkcijas, nustatytas Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 4¹ dalies 2 punkte, suteikė finansų įstaiga valstybės intervenciniams žemės ūkio ir maisto produktų pirkimams, kaip jie suprantami 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007, su visais pakeitimais 1 skyriuje, (toliau – intervenciniai pirkimai) vykdyti, neatgautos sumos.

5. Bendrovė nagrinėja gautus prašymus suteikti individualią garantiją, jeigu tenkinamos visos šios sąlygos:

5.1. nepasiektas Bendrovės priimtuose dokumentuose ar Bendrovės ir atitinkamos (-ų) pagal ministro valdymo sritį ministerijos (-ų) (toliau – ministerija) sudarytoje sutartyje dėl garantijų teikimo (Bendrovės valdomo fondų fondo ar kontroliuojančiojo fondo valdymo sutartyje, konkrečios individualių garantijų priemonės finansavimo sutartyje ar kitoje su ministerija sudarytoje sutartyje) nustatytas tam tikrų individualių garantijų suteikimo limitas;

5.2. nepasibaigęs prašymų suteikti tam tikras individualias garantijas pateikimo terminas ir nepriimtas ministerijos sprendimas stabdyti naujų tam tikrų individualių garantijų teikimą;

5.3. nepriimtas Vyriausybės sprendimas stabdyti garantijų teikimo veiklą;

5.4. nepasiektas Vyriausybės valstybės garantuojamų garantijų institucijai nustatytas įsipareigojimų pagal garantijas limitas.

6. Bendrovės nustatyti dokumentai, kurie turi būti pateikti kartu su prašymu suteikti individualią garantiją, ir (ar) aplinkybės, kurių buvimas arba nebuvimas turi būti pagrįstas atitinkamais įrodymais, skelbiami Bendrovės interneto svetainėje.

7. Gautus prašymus suteikti individualią garantiją Bendrovė turi išnagrinėti ir sprendimą dėl individualios garantijos priimti ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo dokumentų ir informacijos gavimo Bendrovėje dienos. Jeigu Bendrovė prašo per jos nurodytą terminą, ne trumpesnę kaip 3 darbo dienas, patikslinti pateiktus dokumentus ir (ar) pateikti papildomą informaciją, sprendimas suteikti individualią garantiją priimamas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo patikslintų dokumentų ir (ar) informacijos gavimo Bendrovėje dienos.

8. Bendrovės vadovas ar jo įgaliotas asmuo individualią garantiją pasirašo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo visų šių sąlygų įvykdymo dienos:

8.1. garantuojamos prievolės sandorio sudarymą patvirtinančio dokumento pateikimo Bendrovei;

8.2. garantijos atlyginimo sumokėjimo;

8.3. Bendrovės sprendime suteikti individualią garantiją nurodytų individualios garantijos teikimo sąlygų, kurios turi būti įvykdytos iki garantijos išdavimo, (jeigu jų numatyta) įvykdymo.

9. Individualios garantijos be valstybės pagalbos teikiamos vadovaujantis 2008 m. birželio 8 d. Europos Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai (2008/C 155/02) 3.4 papunkčio nuostatomis ir tam tikros valdymo srities ministro patvirtintais garantijų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais.

III SKYRIUS SPECIALIOSIOS GARANTIJOS

10. Specialioji garantija – garantija dėl Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytų įsipareigojimų, teikiama kaip besąlyginė garantija, kuria pakeičiama Bendrovės suteikta individuali garantija.

11. Specialioji garantija gali būti suteikiama tik dėl Bendrovės individualių garantijų, suteiktų nuo 2026 m. X d., dėl kurių yra gautas Europos Komisijos atsakymas, kad teikiant specialiąsias garantijas nebus suteikta valstybės pagalba ir specialiųjų garantijų suteikimas nepaveiks esamų

Lietuvos valstybės pagalbos schemų, pagal kurias teikiamos garantijos, suderinamumo su vidaus rinka, o jeigu Europos Komisija nustato, kad teikiant specialiąsias garantijas būtų suteikta valstybės pagalba, – atlikus specialiosios garantijos notifikaciją ir gavus Europos Komisijos pritarimą jai.

12. Specialiosios garantijos gavėjas yra Lietuvos bankas arba kita finansų įstaiga, kuriai Lietuvos bankas yra perleidęs perimtas jam įkeistas ar kaip finansinį užstatą pateiktas Bendrovės individualiomis garantijomis garantuotas paskolas.

13. Bendrovės įsipareigojimai pagal specialiąją garantiją įsigalioja (t. y. Bendrovės įsipareigojimai pagal individualią garantiją pasikeičia į įsipareigojimus pagal specialiąją garantiją) Lietuvos bankui perėmus iš įsipareigojimų nevykdančios finansų įstaigos įkeistas ar kaip finansinį užstatą jam pateiktas Bendrovės individualiomis garantijomis garantuotas paskolas. Įsigaliojus specialiajai garantijai, Bendrovės įsipareigojimai pagal suteiktą individualią garantiją laikomi pasibaigusiais.

14. Įsigaliojus specialiajai garantijai, kaip tai nustatyta Aprašo 13 punkte, specialiosios garantijos suma yra lygi įsipareigojimų pagal Bendrovės suteiktą individualią garantiją sumos, buvusios garantuotų paskolų perdavimo Lietuvos bankui dieną, dydžiui pritaikius 0,7 koeficientą. Grąžinus dalį garantuotos paskolos, specialiosios garantijos, kuri suteikta dėl šios garantuotos paskolos, suma proporcingai sumažėja.

15. Pagal specialiąją garantiją garantijos išmoka išmokama Lietuvos bankui arba kitai finansų įstaigai, kuriai Lietuvos bankas yra perleidęs pateiktas kaip finansinį užstatą ar kitaip įkeistas Bendrovės individualia garantija garantuotas paskolas, per 20 darbo dienų nuo jų prašymo dėl garantijos išmokos mokėjimo ir dokumentų, kuriais patvirtinamos Valstybės skolos įstatymo 4 straipsnio 4 dalies 10 punkte nurodytos aplinkybės garantijos išmokai gauti (įsipareigojimams pagal suteiktą garantiją vykdyti), gavimo dienos.

16. Bendrovės įsipareigojimai pagal specialiąją garantiją dėl atitinkamos garantuotos paskolos nėra vykdomi, jei Bendrovė prieš tai atsisakė vykdyti įsipareigojimus pagal suteiktą individualią garantiją dėl to, kad nebuvo įvykdytos individualios garantijos teikimo sąlygos ir (arba) nebuvo pateikta informacija, reikalinga individualios garantijos išmokai gauti, ir (arba) buvo praleistas terminas kreiptis dėl individualios garantijos išmokos.

IV SKYRIUS PORTFELINĖS GARANTIJOS

17. Portfelinės garantijos finansų įstaigoms teikiamos laikantis Aprašo 18–20 punktuose nurodytų reikalavimų pagal ministerijos patvirtintą skatinamosios finansinės priemonės schemą.

18. Portfeline garantija užtikrinamas finansų įstaigos kredito rizikos ir galimų finansų įstaigos nuostolių, susijusių su sudarytu garantuojamų prievolių sandorių portfeliu, dalies padengimas pagal portfelinės garantijos sutartyje nustatytas sąlygas.

19. Portfelinės garantijos išmokos išmokėjimas finansų įstaigai nedaro poveikio skolininko prievolių finansų įstaigai pagal į portfelį įtrauktą sandorį ir jo prievolių įvykdymo užtikrinimo būdų apimčiai.

20. Dėl portfelinės garantijos suteikimo Bendrovė ir finansų įstaiga (portfelinės garantijos gavėja) pasirašo portfelinės garantijos sutartį, kurioje susitariama dėl garantuojamų prievolių sandorių portfelio sudarymo ir portfelinės garantijos sąlygų.

V SKYRIUS GARANTIJŲ ATLYGINIMAS IR IŠMOKOS

21. Bendrovės teikiamos individualios ir portfelinės garantijos yra atlygintinos. Už garantijos suteikimą Bendrovei mokamas Bendrovės nustatytas garantijos atlyginimas. Subjektas, kuris turi sumokėti Bendrovei garantijos atlyginimą, nustatomas Bendrovės ir individualios ar portfelinės garantijos gavėjų sudaromose sutartyse dėl garantijų teikimo ir (arba) konkrečių garantijų teikimo nuostatuose. Už garantijos teikimo sąlygų keitimą, garantijos galiojimo termino pratęsimą Bendrovei mokamas jos nustatytas garantijos teikimo sąlygų keitimo atlygis. Bendrovės interneto svetainėje skelbiama informacija apie taikomus garantijos atlyginimo bei garantijos teikimo sąlygų keitimo atlygio dydžius ir Bendrovės nustatytas pagrindines jų skaičiavimo taisykles.

22. Bendrovei, jei atitinkamų individualių garantijų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nenustatyta kitaip, dalį garantijų išmokų, išmokamų vykdant Bendrovės įsipareigojimus pagal suteiktas garantijas, kompensuoja ministerija iš savo valdomų valstybės biudžeto asignavimų ir (ar) Bendrovės valdomų fondų fondų ar kontroliuojančiųjų fondų lėšų:

22.1. kai garantija suteikta iki 2024 m. gruodžio 31 d., Bendrovei kompensuojama:

22.1.1. 95 procentai garantijos išmokos sumos, kai individuali garantija suteikta dėl subjekto, kuris prašymo suteikti individualią garantiją pateikimo (registravimo) dieną veikė trumpiau kaip 3 metus, prievolės;

22.1.2. 90 procentų garantijos išmokos sumos, kai individuali garantija suteikta dėl subjekto, kuris prašymo suteikti individualią garantiją pateikimo (registravimo) dieną veikė 3 metus ar ilgiau, prievolės;

22.1.3. 90 procentų garantijos išmokos sumos, kai individuali garantija suteikta kredituojančiam eksportuotojui, jį pagal faktoringo sutartį finansuojančiam finansuotojui arba jį apdraudusiam eksporto kredito draudėjui;

22.1.4. kai išmokama garantijos išmoka pagal portfelinę garantiją, Bendrovės ir ministerijos (-ų) sudarytoje portfelinės garantijos sutartyje (Bendrovės valdomo fondų fondo ar kontroliuojančiojo fondo valdymo sutartyje, konkrečios portfelinių garantijų priemonės įgyvendinimo sutartyje ar kitoje su ministerija sudarytoje sutartyje) nurodyta garantijos išmokos sumos dalis;

22.1.5. 100 procentų garantijos išmokos sumos Aprašo 22.1.1–22.1.3 papunkčiuose nustatytais atvejais, kai sprendimai dėl individualių garantijų suteikimo buvo priimti nuo 2020 m. kovo 16 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.;

22.1.6. 100 procentų garantijos išmokos sumos, kai individuali garantija suteikta dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą sukeltų neigiamų pasekmių ekonomikai ir COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) prevencijos ir kontrolės priemonių taikymo pasekmių;

22.1.7. 100 procentų garantijos išmokos sumos, kai individuali garantija suteikta dėl Aprašo 4.3 papunktyje nurodytos Vyriausybės įgaliotos įstaigos prievolės;

22.2. nuo 2025 m. sausio 1 d. suteiktų garantijų išmokos kompensuojamos Bendrovės ir ministerijos (-ų) sudarytoje sutartyje dėl garantijų teikimo (Bendrovės valdomo fondų fondo ar kontroliuojančiojo fondo valdymo sutartyje, konkrečios individualių garantijų priemonės, kai fondų fondas nesteigiamas, finansavimo sutartyje ar kitoje su ministerija sudarytoje sutartyje) nustatytais dydžiais ir tvarka. Individualioms garantijoms pasikeitus į specialiąsias garantijas, išmokėtos garantijų išmokos kompensuojamos tais pačiais sutartyje nustatytais dydžiais ir tvarka. Kai individuali garantija suteikiama finansų įstaigai dėl paskolos, skirtos intervenciniams pirkimams vykdyti, išmokėtos garantijos išmoka kompensuojama iš Žemės ūkio ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų šių garantijų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS

GARANTIJŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS

23. Jeigu Bendrovė negali įvykdyti įsipareigojimų pagal suteiktas garantijas, šiuos įsipareigojimus Finansų ministerija vykdo iš valstybės biudžeto asignavimų.

24. Bendrovė tvarko įsipareigojimų pagal suteiktas garantijas apskaitą ir sutartyje dėl garantijų teikimo (Bendrovės valdomo fondų fondo ar kontroliuojančiojo fondo valdymo sutartyje, konkrečios individualių garantijų priemonės, kai fondų fondas nesteigiamas, finansavimo sutartyje ar kitoje su ministerija sudarytoje sutartyje) nustatytais terminais, bet ne vėliau kaip iki einamojo ketvirčio pirmojo mėnesio paskutinės darbo dienos pateikia Finansų ministerijai ir ministerijai per praėjusį kalendorinį ketvirtį suteiktų garantijų ir Bendrovės įsipareigojimų pagal suteiktas garantijas vykdymo ataskaitą.

25. Kai Aprašo 10–16 punktuose nustatyta tvarka teikiamos specialiosios garantijos, Lietuvos bankas (arba finansų įstaiga, kai tai nustatyta pagal Lietuvos banko ir finansų įstaigos tarpusavio įsipareigojimus) iki kiekvieno mėnesio 10 dienos teikia Bendrovei informaciją apie per praėjusį mėnesį:

25.1. garantuotų paskolų jam įkeitimą ar kaip finansinio užstato pateikimą, šių paskolų perėmimą iš finansų įstaigos jai nevykdant savo įsipareigojimų pagal Lietuvos banko suteiktas paskolas ar kitas Lietuvos banko operacijas už jo suteiktas paskolas finansų įstaigai, taip pat perimtų garantuotų paskolų perleidimą kitai finansų įstaigai ir šių aplinkybių patvirtinimo dokumentus;

25.2. jam įkeistų ar kaip finansinis užstatas suteiktų garantuotų paskolų sumas (paskolų likučius), vykdytus grąžinimus ir ataskaitinio laikotarpio mokėjimų vėlavimus, kitą informaciją, kuri reikalinga atidėjinių, susijusių su suteiktomis garantijomis, apskaitai tvarkyti ir rizikoms, susijusioms su garantuotomis paskolomis, valdyti.
